

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Petrákové a soudců Mgr. Pavla Riedlbaucha a JUDr. Vladimíry Čítkové ve věci

žalobce: Z [REDACTED] S [REDACTED] narozený [REDACTED]
bytem [REDACTED]
zastoupený advokátem Doc. JUDr. Tomášem Gřivnou, Ph.D.
sídlem Revoluční 1044/23, 110 00 Praha 1

proti

žalované: Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti, IČ 00025429
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o zaplacení částky 7 623 428,50 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 29. června 2021, č. j. 42 C 42/2016-338

takto:

I Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku o věci samé (ad I) **mění** tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci 60 500 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení ročně z této částky od 22. 2. 2016 do zaplacení do 15 dnů od právní moci rozsudku, jinak se v tomto výroku **potvrzuje**.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Píthardová.

II Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení před soudem I. stupně 8 141,40 Kč a na náhradě nákladů odvolacího řízení 246,24 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění

1. Soud I. stupně zamítl žalobu, jíž se žalobce domáhal po žalované zaplacení částky 466 562,50 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 22. 2. 2016 do zaplacení (výrok I) a rozhodl o náhradě nákladů řízení účastníků tak, že žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení před soudem I. stupně 5 692,68 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II) a žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před odvolacím soudem 85 045,94 Kč k rukám jeho advokáta do patnácti dnů od právní moci rozsudku (výrok III).
2. Rozhodl tak o žalobě, doručené soudu I. stupně dne 21. 2. 2016, původně požadující náhradu majetkové škody a poskytnutí finančního zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklé trestním stíháním žalobce a nesprávným úředním postupem nastalým v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 10 (dále jen „OS“) pod sp. zn. [REDAKCE]. Žalobce se domáhal náhrady majetkové újmy představované obhajným v celkové částce 197 048,50 Kč (z toho zastoupení JUDr. Chudobou 17 424 Kč, zastoupení JUDr. Kratochvílovou 95 106 Kč, zastoupení JUDr. Máchou 14 614 Kč a zastoupení doc. JUDr. Gřivnou, PhD. 69 877,50 Kč), náhrady majetkové újmy představované náklady na pořízení znaleckých posudků v celkové částce 157 300 Kč (posudek Ing. Vladimíra Bernhardta 60 500 Kč, posudek BENE FACTUM, a. s. 96 800 Kč), náhrady majetkové újmy ve formě ušlého zisku spočívajícího v ušlé čisté mzdě ve výši 6 850 737 Kč za období od 2. 1. 2013 do 2. 1. 2023, kdy žalobce mohl dosahovat výdělků v pozici asistenta generálního ředitele na základě pracovní smlouvy, která měla být uzavřena mezi ním a společností [REDAKCE] na období od 2. 1. 2013 na dobu neurčitou, přičemž jedinou překážkou podpisu smlouvy bylo trestní stíhání žalobce, finančního zadostiučinění ve výši 250 000 Kč za nemajetkovou újmu způsobenou mu trestním stíháním, které pro něj představovalo psychické trauma, v jehož důsledku se zhoršily i osobní a profesionální vztahy žalobce, došlo k poškození jeho profesního dobrého jména, ovlivnění rodiny, zejména zdraví jeho otce, finančního zadostiučinění ve výši 68 343 Kč způsobenou mu nepřiměřenou délkou řízení (tedy částky 1667 Kč za každý měsíc stíhání, když vycházel z předpokladu, že spravedlivé by bylo stanovit odškodné již od 4 6 2009, kdy byly zahájeny první úkony trestního řízení, tedy ještě před sdělením podezření dne 4 10 2012, do právní moci zprošťujícího rozsudku dne 4. 3. 2015), kdy tento nárok primárně nestojí na průtazích v činnosti orgánů činných v trestním řízení, ale pokud by byl žalobce již prvním rozhodnutím soudu zproštěn obžaloby, tak by řízení trvalo kratší dobu, a finančního zadostiučinění ve výši 100 000 Kč způsobenou mu nemožností vycestovat mimo území České republiky, neboť mu byl zabaven cestovní doklad a musel vždy žádat soud o povolení vycestovat, kdy si nemohl být jistý výsledkem a i když mu bylo v jednotlivých případech umožněno vycestovat, již jen samotný fakt, že o vycestování musel žádat, představoval značný zásah do jeho svobody pohybu. Žalobce nárok uplatnil u žalované dopisem ze dne 21. 8. 2015, tato do podání žaloby jeho nárok nevypořádala.
3. Žalovaná stvrdila uplatnění nároků žalobcem dne 21. 8. 2015, jakkoliv v celkové výši 7 595 256 Kč, neboť výše nároku na náhradu nákladů obhajoby původně činila 168 876,50 Kč, tedy méně, než žalobce uplatnil žalobou, přičemž po projednání jeho žádosti uplatněným nárokům částečně vyhověla, když přiznala náhradu nákladů obhajoby v částce 140 986 Kč a náhradu nákladů na pořízení znaleckého posudku v částce 96 800 Kč, přičemž celkovou částku

237 786 Kč dne 16. 11. 2016 žalobci uhradila. Žalovaná dále uvedla, že se žalobci za nezákonné trestní stíhání omluvila a konstatovala porušení práva, což považuje za dostačující satisfakci za nezákonné rozhodnutí, neboť žalobce neprokázal, že trestní stíhání zasáhlo do jeho osobnostní sféry nad míru obvyklou a dostatečně neodůvodnil přiznání zadostiučinění v peněžité formě. K požadovanému ušlému zisku pak uvedla, že žalobce neprokázal, že tento ušel v důsledku trestního stíhání, neboť nepostavil najisto, že by do zaměstnání nastoupil či v něm setrval, jelikož v žádosti uvedl, že zaměstnání měl vykonávat vedle své podnikatelské činnosti, tuto provozoval po celou dobu trestního stíhání a tato zahrnovala opakované pracovní cesty do zahraničí. Ohledně nároku na poskytnutí zadostiučinění z titulu nepřiměřené délky řízení žalovaná uvedla, že délka řízení 2 roky a 5 měsíců nebyla nepřiměřená, v řízení bylo rozhodováno na dvou stupních soudní soustavy, kdy meritorně třikrát soudem nalézacím a jedenkrát soudem odvolacím, věc vykazovala vyšší míru právní i skutkové složitosti, nebyly zjištěny průtahy ze strany soudu, kdy tento činil procesní úkony v přiměřených lhůtách, žalobce se svým chováním na průtahích v menší míře podílel. K zákazu vycestovat konstatovala, že tento trval krátce, když byl vyhlášen dne 27. 11. 2013 a poté zrušen usnesením OS ze dne 14. 1. 2014, jelikož téhož dne bylo trestní stíhání žalobce, byť nepravomocně, skončeno.

4. Soud I. stupně svým rozsudkem ze dne 3. 9. 2019, č. j. 42 C 42/2016-171, řízení zastavil co do částky 237 786 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení ročně z této částky od 22. 2. 2016 do 16. 11. 2016 (výrok I), když uvedl, že dne 26. září 2017 vzal žalobce svoji žalobu zčásti zpět, a to v rozsahu žalovanou poskytnutého plnění ve výši 237 786 Kč z titulu náhrady škody, žalobu, jíž se žalobce domáhal po žalované zaplacení částky 7 385 642,580 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 22. 2. 2016 do zaplacení zamítl (výrok II) a uložil žalované zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 73 708, 47 Kč (výrok III).
5. Městský soud v Praze jako soud odvolací svým rozsudkem ze dne 10. 6. 2020, č. j. 68 Co 46/2020-232 rozsudek soudu I. stupně ze dne 3. 9. 2019, č. j. 42 C 42/2016-171, k odvolání žalobce proti rozsudku soudu I. stupně, a to jeho výroku o věci samé a části výroku o zastavení řízení (žalovaná brojila jen proti nákladovému výroku rozsudku soudu I. stupně) v napadené části výroku o částečném zastavení řízení (ad I) změnil tak, že se řízení co do nároku na zaplacení 8,05 % úroku z prodlení ročně z částky 237 786 Kč od 22. 2. 2016 do 16. 11. 2016 nezastavuje a žalované se ukládá zaplatit žalobci 8,05 % úrok z prodlení ročně z částky 237 786 Kč od 22. 2. 2016 do 16. 11. 2016 do 15 dnů od právní moci rozsudku, rozsudek soudu I. stupně v zamítavém výroku o věci samé co do částky 6 919 080 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení ročně z částky 6 919 080 Kč od 22. 2. 2016 do zaplacení potvrdil, co do částky 466 562,50 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení ročně z částky 466 562,50 Kč od 22. 2. 2016 do zaplacení a ve výroku o náhradě nákladů řízení zrušil a věc v rozsahu tomu odpovídajícím vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.
6. Odvolací soud ve svém předešlém rozhodnutí po přezkumu předešlého rozsudku soudu I. stupně odvolání žalobce shledal (procesně vzato) důvodným, jak co se týče odepření práva na přiznání úroků z prodlení v tzv. zákonné výši z žalovanou poskytnutého plnění, tak co se týče jeho vzneseného nároku na náhradu skutečné škody (obhajné, náklad na znalecký posudek) a nároku na poskytnutí zadostiučinění z titulu nezákonného trestního stíhání, jehož součástí je i požadavek na poskytnutí zadostiučinění z důvodu nemožnosti vycestovat, zatímco jeho odvolání, co se týče vzneseného nároku na náhradu ušlého zisku a nároku na poskytnutí zadostiučinění z titulu nepřiměřené délky řízení důvodným neshledal.
7. Odvolací soud posoudil námitku žalobce stran odepření práva na přiznání úroků z prodlení v tzv. zákonné výši z žalovanou poskytnutého plnění ve výši 237 786 Kč důvodnou, kdy soud I. stupně i v tomto rozsahu řízení zastavil z tvrzeného částečného zpětvzetí žaloby, nicméně žalobce vzal

žalobu částečně zpět jen co do jistiny a nikoliv co do požadovaného příslušenství z ní. Odvolací soud k této otázce uzavřel, že žalobce má právo na úhradu požadovaného úroku z prodlení z částky 237 786 Kč za období od prvního dne prodlení žalované do dne úhrady uvedené částky, tedy za období od 22. 2. 2016 do 16. 11. 2016.

8. K jednotlivým nárokům odvolací soud rekapituloval, že žalobce se domáhal náhrady skutečné škody (obhajného a nákladů vynaložených na znalecký posudek), ušlého zisku, zadostiučinění z titulu nezákonného trestního stíhání a zadostiučinění z titulu nemožnosti vycestovat, kdy poslední nárok odvolací soud ve shodě se soudem I. stupně neposoudil jako nárok samostatný, ale rovněž jako nárok z titulu trestního stíhání jako takového na straně jedné a zadostiučinění z titulu nepřiměřené délky řízení, kdy tak vyjma posledního nároku je tvrzeným odpovědnostním titulem nezákonné rozhodnutí a u posledního nároku nesprávný úřední postup.
9. K nezákonnému rozhodnutí odvolací soud uvedl, že souhlasí s hodnocením soudu I. stupně, že nárok na náhradu škody, resp. poskytnutí zadostiučinění, způsobené zahájením trestního stíhání, které skončilo zproštěním obžaloby, je třeba posoudit jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, přičemž tímto nezákonným rozhodnutím je usnesení o zahájení trestního stíhání, respektive sdělení podezření.
10. K nároku žalobce na úhradu obhajného odvolací soud nejprve odkázal na ust. § 31 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen „zákon č. 82/1998 Sb.“), dle něhož náhrada škody zahrnuje takové náklady řízení, které byly poškozeným účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu. Podle odst. 3 náklady zastoupení jsou součástí nákladů řízení. Zahrnují účelně vynaložené hotové výdaje a odměnu za zastupování. Výše této odměny se určí podle ustanovení zvláštního předpisu o mimosmluvní odměně. Odvolací soud uvedl, že si sice soud I. stupně zjevně uvedených ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. byl vědom, nicméně rozhodnutí soudu I. stupně přesto shledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, když žalobce i žalovaná se k jednotlivým žalobcům požadovaným a tvrzeným úkonům právní služby vyjadřovali, žalobce je specifikoval, argumentoval k jejich účelnosti, žalovaná stejně tak (ve smyslu neúčelnosti), jakkoliv do jisté míry paušalizovala jejich neúčelnost, nicméně identifikovala úkony, které neměly být přiznány, soud I. stupně se však těmito úkony právní služby nijak nezabýval a nárok žalobce zamítl s obecným odůvodněním neúčelnosti nákladů za situace provedení úkonů více obhájci. Odvolací soud k tomuto nároku však dále uvedl, že jsou situace, kdy náklady na obhajobu více advokátů v trestním řízení mohou být posouzeny jako účelně vynaložené, a to s ohledem na předmět posuzovaného trestního řízení. V projednávaném případě pak mělo trestní řízení dosah do insolvenčního řízení a nelze tak bez konkrétnějších a podrobnějších úvah bez dalšího nárok posoudit jako nedůvodný. Odvolací soud dále uvedl, že ze skutkových zjištění učiněných soudem I. stupně není zřejmé, zda se ve všech případech, respektive při jednotlivých úkonech (některých či všech) jednalo o souběžnou obhajobu více obhájci. Rovněž uvedl, že není z odůvodnění rozsudku soudu I. stupně zřejmé, zda ve všech případech požadovaných úkonů žalovaná neplnila skutečně jen z důvodu plurality obhájců žalobce.
11. K nároku žalobce na úhradu nákladů vynaložených na znalecký posudek vypracovaný Ing. Bernhardtem odvolací soud uvedl, že rozhodnutí soudu I. stupně opět shledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, jakkoliv soud I. stupně ohledně tohoto nároku nabídl jisté hodnocení vedoucí jej zjevně k závěru o neúčelnosti tohoto nákladu, nicméně pouhý odkaz soudu I. stupně na rozhodnutí trestního soudu se odvolacímu soudu jevil jako nedostatečný, kdy by měla následovat podrobnější úvaha soudu I. stupně, zda se skutečně jednalo

o účelně nevyvalovaný náklad, a to v komparaci s ostatními v trestním řízení zpracovanými znaleckými posudky a s průběhem trestního řízení a jeho výsledkem. V této souvislosti odvolací soud shledal důvodnou žalobcem nastíněnou úvahu, že předmětem náhrady nemohou být pouze úkony, respektive výdaje na obhajobu v širším slova smyslu (tedy včetně hotových výdajů), které se ukázaly jako důvodné v době, kdy byly činy. Odvolací soud k tomuto nároku uzavřel, že hodnocení důvodnosti soud I. stupně provedl nedostatečně a bez návaznosti na celkový kontext trestního řízení, tedy jeho procesní průběh, proběhlé dokazování a výsledek řízení.

12. K nároku žalobce na náhradu ušlého zisku odvolací soud uvedl, že již na základě žalobních tvrzení, ale i ze skutkových zjištění soudu I. stupně, je zřejmá absence příčinné souvislosti mezi trestním stíháním a ušlým ziskem, když v případě žalobce bylo příčinou vzniku tvrzeného ušlého zisku rozhodnutí potenciálního zaměstnavatele dále nevyjednávat o pracovním poměru žalobce, respektive tento s ním neuzavřít a žalobce do poměru nepřijmout. Odvolací soud tak nárok žalobce na náhradu ušlého zisku shledal nedůvodným z důvodu absence příčinné souvislosti mezi jeho nezákonným trestním stíháním a tvrzenou škodou.
13. Stran nároku žalobce na poskytnutí zadostiučinění z titulu jeho trestního stíhání odvolací soud rozhodnutí soudu I. stupně zhodnotil jako nepřezkoumatelné za situace, kdy soud I. stupně se zabýval jen jedním tvrzeným zásahem v osobnostní sféře žalobce jakožto poškozeného, a to v jeho zdravotní sféře. Žalobce však ve svém doplňujícím podání ze dne 26. 9. 2017 tvrdil (a navrhoval důkazy k prokázání svých tvrzení) i jiné zásahy v jeho osobnostní sféře, kdy mělo dojít k nevratnému poškození pověsti v rovině pracovních a obchodních aktivit, mělo dojít k devastaci rodinných vztahů žalobce, mělo dojít k narušení rodinného a soukromého života. Soud I. stupně se těmito dalšími dopady však nezabýval, jakkoliv důkazy žalobcem navržené provedl. Odvolací soud dodal, že pokud by se soud I. stupně zabýval již zmíněnými ostatními složkami osobnostní sféry, nicméně pro dopad ve zdravotní sféře to platí rovněž, a měl by za to, že žalobce buď dostatečně netvrdí a zejména neprokazuje dopady nezákonného trestního stíhání v jeho osobnostní sféře, byl by na místě postup dle ust. § 118a odst. 1, odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), tedy výzva k doplnění tvrzení a důkazů s patřičným poučením o možném neúspěchu ve sporu pro neunesení břemene tvrzení či břemene důkazního, a to z důvodu vyloučení překvapivosti rozhodnutí. Odvolací soud připomněl, že u tohoto nároku nejde o právní domněnku vzniku nemajetkové újmy, i vznik nemajetkové újmy z titulu nezákonného trestního stíhání jakožto nezákonného rozhodnutí je nutno prokázat, přičemž uvedl, že újma na straně poškozeného musí být prokázána, a stejně tak je břemeno tvrzení a důkazní na žalobci i ohledně intenzity nemajetkové újmy odůvodňující poskytnutí zadostiučinění v penězích. Odvolací soud k uvedenému nároku rovněž uvedl, že v úvaze při stanovení formy (a případně výše) zadostiučinění, resp. při posouzení míry a intenzity zásahu (újmy) je na místě vycházet ze tří základních kritérií, tj. povahy trestní věci, délky trestního stíhání a dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce. Dále odvolací soud uvedl, že je třeba rovněž přihlídnout k zákonnému důvodu, pro který byl žalobce obžaloby zproštěn. Závěrem k uvedenému nároku odvolací soud uvedl, že pokud by soud I. stupně v dalším řízení dospěl k závěru, že je na místě žalobci přiznat zadostiučinění v penězích, tedy by po případném doplnění, či novém zhodnocení již provedeného dokazování uzavřel, že lze učinit závěr o existenci nemajetkové újmy takové intenzity, která by si již vyžádala poskytnutí finančního zadostiučinění, bude namísto srovnání s rozhodnutím ve věci jiného poškozeného žádajícího zadostiučinění z titulu svého trestního stíhání, která by byla ve svých základních parametrech obdobná. Odvolací soud poukázal i na to, že naznačené srovnání nebude jen na iniciativě soudu I. stupně, ale bude i na účastnících řízení, aby nabídli srovnatelná rozhodnutí jiných poškozených.

14. K nároku žalobce na poskytnutí zadostiučinění z titulu nemožnosti vycestovat odvolací soud uvedl, že tento nepojímá jako samostatný odpovědnostní titul, kdy šlo o důsledek trestního stíhání jako takového a je tak nutno požadované zadostiučinění v penězích vztáhnout k nezákonnému trestnímu stíhání. Odvolací soud poukázal na rozdíl v tvrzení žalobce na straně jedné a tvrzení žalované a závěru soudu I. stupně o době uloženého zákazu vycestovat. Odvolací soud k tomuto „nároku“ uzavřel, že je na místě posoudit nárok na poskytnutí zadostiučinění z titulu nezákonného trestního stíhání komplexně, a to tedy včetně žalobcem tvrzených dopadů trestního stíhání do jeho sféry, kdy žalobce právě v souvislosti s trestním stíháním nelibě nesl komplikace s omezením jeho cestování do zahraničí, což mělo mít dopady i v jeho pracovní a rodinné sféře. Odvolací soud připomněl, že i v této souvislosti je pak případně namíste postup soudu I. stupně dle ust. § 118a odst. 1, odst. 3 o. s. ř.
15. K nároku žalobce na poskytnutí zadostiučinění z titulu nepřiměřené délky namítaného řízení odvolací soud uvedl, že plně sdílí závěr soudu I. stupně, že v posuzovaném řízení nedošlo k porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě, když délka řízení byla vzhledem k okolnostem případu přiměřená. Odvolací soud uvedl, že soud I. stupně správně vymezil dobu řízení, když to bylo zahájeno dne 4. 10. 2012 sdělením obvinění a skončilo dne 21. 2. 2015 právní mocí konečného rozhodnutí, trvalo tak cca 2 roky a 4 a půl měsíce, přičemž odvolací soud zdůraznil, že nesdílí úvahu žalobce, že k rozhodné době řízení je nutno připočítat i dobu prověřování, neboť tato fáze řízení vůbec nemusela skončit trestním stíháním. Po zhodnocení kritérií demonstrativně stanovených v ust. § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. a zejména s přihlédnutím k na první pohled nijak dlouhé celkové době řízení, dospěl odvolací soud k závěru, že celková doba trestního stíhání žalobce byla přiměřená, k nesprávnému úřednímu postupu nedošlo a nárok žalobce na poskytnutí zadostiučinění z titulu nepřiměřené délky řízení i odvolací soud shledal nedůvodným.
16. Odvolací soud zavázal soud I. stupně, aby v dalším řízení se opět zabýval důvodností tvrzených nároků žalobce na náhradu obhajného, na náhradu výdajů na znalecký posudek a na poskytnutí zadostiučinění z titulu nezákonného trestního stíhání, přičemž poukázal i na to, že výrok rozsudku soudu I. stupně o částečném zastavení řízení co do částky 237 786 Kč jakožto jistiny nebyl napaden odvoláním a nabyt tak samostatně právní mocí.
17. Soud I. stupně nyní napadeným rozsudkem opět zamítl žalobu, již se žalobce domáhal po žalované zaplacení částky 466 562,50 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 22. 2. 2016 do zaplacení, jež zůstala předmětem řízení po shora uvedeném předešlém rozhodnutí odvolacího soudu a byla tvořena nároky žalobce na náhradu obhajného ve výši 56 062,50 Kč, na náhradu výdajů na znalecký posudek ve výši 60 500 Kč a na poskytnutí zadostiučinění z titulu nezákonného trestního stíhání v celkové výši 350 000 Kč.
18. Soud I. stupně poté, co zrekapituloval dosavadní průběh řízení a rozhodnutí v něm vydaná, po provedeném dokazování, poté, co identifikoval rozhodnutí týkající se jiných poškozených, jež žalobce nabídl ke srovnání se svou věcí, poté co identifikoval rozhodnutí týkající se jiných poškozených, jež sám soud I. stupně porovnal s věcí žalobce, po citaci ust. § 1 odst. 1, ust. § 7 odst. 1, ust. § 8 odst. 1, ust. § 13 odst. 1, odst. 2 ust. § 31 odst. 1, odst. 2, odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb., nejdříve opětovně shledal, že v předmětném trestním řízení bylo vydáno nezákonné rozhodnutí, jímž bylo usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce ze dne 4. 10. 2012 (správně sdělení podezření – poznámka odvolacího soudu), které bylo zrušeno (jehož účinky byly zrušeny – poznámka odvolacího soudu) rozsudkem ze dne 28. 1. 2015, kterým byl žalobce zproštěn obžaloby.

19. Soud I. stupně k nároku na obhajné odpovídajícímu zbývajícím sporným úkonům obhájců žalobce uvedl, že posuzoval, zda nepřiznané náklady obhajoby ze strany žalované byly skutečně účelně vynaloženými náklady v rámci obhajoby žalobce v předmětném trestním řízení. V této souvislosti uvedl, že žalobce stran účelnosti jednotlivých úkonů odkázal na specializaci jednotlivých advokátů, která je zřejmá především z veřejně přístupných údajů České advokátní komory, JUDr. Chudoba je skvělý rétor v jednací síni, JUDr. Gřivna výborný analytik, celkově pak setrval na svém tvrzení, že každý má právo si zvolit libovolný počet právních zástupců, přičemž strategie obhajoby spadá do tajemství mezi klientem a jeho obhájcem. Jakkoliv dle soudu I. stupně znalosti trestního práva v dané věci plně postačovaly, když odbornou otázku měl vyřešit znalecký posudek (JUDr. Kratochvílová a JUDr. Chudoba jsou svým zaměřením advokáty provozujícími generální praxi, JUDr. Gřivna je specializován nejen v oboru trestního práva), hodnotil jednotlivé sporné úkony právní služby z pohledu jejich účelnosti. Soud I. stupně předeslal, že JUDr. Chudoba učinil v řízení jen jeden úkon, kdy se účastnil spolu s dalšími dvěma obhájci žalobce jednání, při kterém pronesl pouze jednu větu obecného rázu, nebylo tak jeho tvrzených schopností využito a jeho účast při jednání byla neúčelná. U sporných úkonů právní služby vykonaných JUDr. Kratochvílovou a JUDr. Gřivnou soud I. stupně dospěl k závěru o nadbytečné duplicitě některých z nich (úkony činěné více advokáty ve vztahu k témuž; společné úkony), k závěru o neúčelnosti některých z nich vzhledem k jejich efektu, kdy se jednalo spíše o sdělování stanoviska obhajoby, k závěru o nesprávném účtování více úkonů, když se u některých jednalo jen o úkon jediný (podání a jeho doplnění) žalovanou uhrazený, k závěru o nesprávném vyčíslení odměny, když se u některých z nich jednalo jen o odměnu v poloviční výši či náhradu v rozsahu poloviční odměny, kdy tyto byly žalovanou ve správné výši uhrazeny. Co se týče úkonů, učiněných obhájcem JUDr. Máchou od převzetí zastoupení 22. 7. 2014 do účasti na hlavním líčení 28. 1. 2015, soud I. stupně uvedl, že vzhledem k tomu, že žalobce již měl v té době tři obhájce a v řízení nebylo prokázáno a žalobcem ani tvrzeno ničeho o jeho zvláštních schopnostech či dovednostech, soud I. stupně tyto úkony zhodnotil jako neúčelné. Soud I. stupně proto nárok na náhradu škody odpovídající uhrazenému obhajnému ve výši 56 062,50 Kč zamítl.
20. Soud I. stupně k nároku na náhradu nákladů na zpracování znaleckého posudku Ing. Vladimírem Bernhardtem uvedl, že je ze zrušujícího rozhodnutí odvolacího soudu a zprošťujícího rozhodnutí prvostupňového soudu zřejmé, že posudek znalce byl i trestními soudy zhodnocen jako nedostatečný, neboť neposkytoval konkrétní výpočty o předluzení ve smyslu konkursního či insolvenčního práva, protože znalecký obor znalce neposkytoval dostatečné znalosti a dovednosti pro zodpovězení položených otázek. Prvostupňový soud byl dokonce nucen nechat vypracovat revizní znalecký posudek, přičemž teprve na jeho základě byl schopen dospět k definitivnímu závěru o skutkovém stavu věci. Soud I. stupně tak náklady na vypracování znaleckého posudku Ing. Bernhardta posoudil jako neúčelné. Soud I. stupně proto nárok na náhradu škody odpovídající uhrazeným nákladům na pořízení znaleckého posudku Ing. Bernhardta v částce 60 500 Kč zamítl.
21. Soud I. stupně stran nároku na poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním žalobce ve výši 350 000 Kč, včetně tvrzené újmy za nemožnost vycestovat, opětovně dospěl k závěru, že konstatování porušení práva a omluva žalovanou poskytnutá je dostatečným zadostiučiněním. V této souvislosti soud I. stupně uvedl, že posuzované řízení trvalo ve vztahu k žalobci od 4. 10. 2012 sdělením podezření do 21. 2. 2015, kdy nabyl právní moci právní moci zprošťující rozsudek, tedy 2 roky a 4 měsíce. Žalobce byl stíhán pro trestný čin předluzení, hrozil mu tak trest odnětí svobody v sazbě 1 rok až 8 let (správně šest měsíců až pět let – poznámka odvolacího soudu). Povaha trestné činnosti, kdy se jednalo o majetkový trestný čin, pro který byl žalobce stíhán, zpravidla nepůsobí přílišné společenské odsouzení stíhaného,

jako by tomu mohlo být například u trestného činu proti životu a zdraví, proti svobodě a lidské důstojnosti. Pokud jde o újmu způsobenou nemožností vycestovat, sám žalobce v průběhu řízení uvedl, že povolení k vycestování vždy od trestního soudu obdržel, samotná újma tak spíše spočívala v diskomfortu při plánování jednotlivých cest, nikoliv v tom, že by žalobce vycestovat nesměl. Tento stav navíc trval po omezenou dobu od 27. 11. 2013 do 14. 1. 2014, tedy cca 1 měsíc a 3 týdny, přičemž žalobci byly v uvedeném období umožněny dvě pracovní cesty a zahraniční rodinná dovolená v předvánočním období. Soud I. stupně dále uvedl, že žalobce příčinnou souvislost mezi svými zdravotními potížemi a trestním stíháním nedoložil, když z jím předložených lékařských zpráv ani svědeckých výpovědí tuto nelze dovodit. Jestliže lékaři konstatovali, že zdravotní potíže žalobce byly způsobeny stresem, nelze s jistotou označit období, které se na zhoršeném zdravotním stavu podílelo více, když žalobce byl stresu vystaven již před zahájením trestního stíhání, a to za situace, kdy žalobce podnikal od svých 20 let, měl nestabilní příjmy, jedna z jeho společností se v období let 2008 a 2009 dostala do insolvence. Co se týče zásahu do rodinných vztahů, k těmto nedošlo, neboť rodina s žalobcem zůstala spjata, jak sám žalobce potvrdil. Co se týče přátel žalobce, ti s žalobcem nadále udržovali kontakt, případně se žalobce sám začal od nich stranit. Soud I. stupně k tomuto nároku uzavřel, že žalobce zásahy do sféry rodinné, osobní i profesní neprokázal, přičemž pokud jde o tvrzený zásah do profesní sféry, kdy žalobci měl ujít zisk ze zaměstnání, i odvolací soud jej neshledal v příčinné souvislosti s trestním stíháním a v pořadí první (zamítavý – poznámka odvolacího soudu) rozsudek soudu I. stupně stran nároku na náhradu ušlého zisku potvrdil. Po srovnání s případy jiných poškozených soud I. stupně dospěl k závěru, že trestní stíhání nedosáhlo takové intenzity, aby bylo zasazeno do osobnostní či profesní sféry žalobce (soud I. stupně měl zjevně na mysli, že nemajetková újma z trestního stíhání vzniklá nedosáhla takové intenzity, aby bylo na místě ji odčinit peněžním zadostiučněním – poznámka odvolacího soudu). Soud I. stupně proto nárok na poskytnutí zadostiučnění z titulu trestního stíhání v částce 350 000 Kč zamítl.

22. O náhradě nákladů řízení soud I. stupně rozhodl dle ust. § 142 odst. 2 o. s. ř., tedy podle poměru úspěchu ve věci, přičemž o ní rozhodl samostatně ve vztahu k řízení vedeném před ním a samostatně ve vztahu k předcházejícímu odvolacímu řízení.
23. Proti rozsudku soudu I. stupně podal žalobce včasné a přípustné odvolání.
24. K nároku na obhajné odpovídajícímu zbývajícím sporným úkonům svých obhájců žalobce uvedl, že trvá na své argumentaci, dle které je všechny tyto úkony třeba považovat za úkony vedoucí v konečném důsledku ke zrušení nezákonného rozhodnutí, přičemž z tohoto důvodu je pak nezbytné veškeré tyto úkony považovat za účelně vynaložené náklady obhajoby, kdy v bližším odkázal na svou argumentaci učiněnou před soudem I. stupně. Žalobce k tomuto nároku dále uvedl, že nelze následkem samotné plurality obhájců učinit en bloc závěr o neúčelnosti této plurality, kdy je věcí taktiky obviněného, jestliže do své obhajoby zakomponuje právní rady poskytnuté více obhájci, nadto nebyl všemi čtyřmi obhájci zastoupen po celou dobu řízení. Soud I. stupně tak nemůže dovodit, že profesní zaměření generální praxe je důvodem k tomu, aby nebyla přiznána náhrada nákladů obhajoby dalších právních zástupců.
25. K nároku na náhradu nákladů na zpracování znaleckého posudku Ing. Vladimírem Bernhardtem žalobce uvedl, že i tento náklad je třeba považovat za účelně vynaložený, když i tento posudek v konečném důsledku vedl ke zrušení nezákonného rozhodnutí. Žalobce vyslovil nesouhlas se závěrem soudu I. stupně o neúčelnosti vyhotovení tohoto znaleckého posudku odůvodněnému domnělou nepřesností a neodborností posudku. V této souvislosti uvedl, že stěžejní otázkou pro posouzení viny žalobce v předmětném trestním řízení bylo posouzení skutečnosti, zda v jeho případě, respektive v případě společnosti [REDAKCE] existovalo předlužení.

V průběhu trestního řízení si žalobce na svoji obhajobu nechal vypracovat dva znalecké posudky. Prvním z nich byl právě znalecký posudek Ing. Vladimíra Bernhardta, jenž dospěl k negativnímu závěru. S tímto závěrem se pak ztotožnil i následný znalecký posudek iniciovaný žalobcem, a to znalecký posudek znaleckého ústavu BENE FACTUM a. s. Závěry obou posudků se pak shodovaly se závěry zprošťujícího rozsudku, tedy že nedošlo k naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu předlužení. Náklady na oba posudky tak byly účelně vynaloženy na zrušení nezákonného rozhodnutí.

26. K nároku na poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním žalobce uvedl, že má za to, že rozsah nemajetkové újmy způsobené nezákonným vedením trestního stíhání proti jeho osobě, jakož i opodstatněnost jím požadované výše peněžitého zadostiučinění, tedy částka 350 000 Kč, byly prokázány navrženými a provedenými důkazy. Žalobce stran povahy věci připomněl, že byl trestně stíhán pro trestný čin předlužení a mohl mu tak být uložen trest odnětí svobody v délce až pěti let, žalobci hrozilo, že by po něm v případě jeho odsouzení byla požadována náhrada škody v celkové výši 8 596 376,78 Kč, přičemž výše této náhrady mohla mít pro žalobce likvidační následky. Jakkoliv závažnost hospodářské kriminality nedosahuje míry závažnosti násilné kriminalita, tak přesto je veřejností vnímána jako velmi závažná. Stran délky trestního stíhání žalobce uvedl, že vzhledem k tomu, že mu nebyla přiznána náhrada za nepřiměřenou délku trestního řízení, tak měl soud I. stupně toto pochybení zohlednit při posouzení výše odškodnění za nezákonné rozhodnutí. Žalobce nesouhlasil s délkou trestního stíhání zjištěnou soudem I. stupně, neboť trestní řízení trvalo celkem 5 let a 9 měsíců, kdy za dobu trvajícího trestního stíhání je nutno považovat časový úsek od okamžiku prvních kroků provedených v trestním řízení, kdy tyto proběhly již 4. 6. 2009, v této době byl již žalobce předvolán k podání vysvětlení v dané věci a následně žil po celou dobu v důvodné obavě, že bude trestně stíhán. K zásahům ve své osobnostní sféře žalobce uvedl, že v průběhu trestního řízení trpěl značným stresem a velmi intenzivní psychickou nepohodou projevující se pocity beznaděje a trpěl i strachem o budoucnost svou a budoucnost své rodiny. Žalobcovy útrapy byly prokázány výslechem řady svědků, kdy tito vypověděli o negativních dopadech trestního stíhání na jeho osobu v celém spektru společenských vztahů ve všech sférách života žalobce. Žalobce dále uvedl, že v rovině ušlého zaměstnání soud I. stupně učinil nesprávný skutkový závěr, když nevyhodnotil, že dané zaměstnání žalobce nezískal pouze následkem nezákonného trestního stíhání své osoby. K dopadu trestního stíhání do zdravotní sféry žalobce připomněl, že mu byl v průběhu trestního řízení indikován nezhoubný nádor v levém jaterním laloku. Dále uvedl, že trestní stíhání pro něj představovalo extrémní psychický tlak, kdy podle tvrzení lékařů mohlo dojít ke vzniku nádoru následkem působení stresu. Tento stres měl svůj původ v trestním stíhání, neboť jak bylo v průběhu řízení prokázáno, nebyl žalobce vystaven jinému původci stresu. Žalovanou tvrzený stres, který měl mít svůj původ v podnikání žalobce a probíhající insolvenční jedné z jeho společností, nebyl prokázán, tento argument byl vyvrácen tím, že žalobce je podnikatelem po celou dobu svého ekonomicky aktivního života a riziko podnikatelského neúspěchu a s tím spojená možná insolvence je jedno z přípustných rizik, se kterým musí počítat každý průměrně rozumný podnikatel. Stran nemožnosti vycestovat žalobce zopakoval svou argumentaci přednesenou před soudem I. stupně, že byl v průběhu trestního řízení omezen v možnosti vycestovat z České republiky, přičemž toto omezení pocíťoval ve vyšší, než obvyklé míře, neboť podnikal na mezinárodní úrovni a toto podnikání a řízení zahraničních společností kladlo na žalobce nároky spojené s osobní účastí na schůzkách odehrávajících se v zahraničí. Takto intenzivní zásah do práv žalobce by měl být řádným způsobem kompenzován, soud I. stupně nesprávně posoudil daný zásah, když ho vyhodnotil pouze jako pouhý diskomfort. Soud I. stupně tak pochybil, pokud žalobci nepřiznal zadostiučinění v penězích.

27. Žalobce navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně změnil tak, že uloží žalované zaplatit mu požadovanou částku 466 562,50 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 22. 2. 2016 do zaplacení.
28. Žalovaná ve svém vyjádření k odvolání žalobce stran nároku na obhajné odpovídajícímu zbývajícím sporným úkonům obhájců žalobce uvedla, že soud I. stupně ve smyslu pokynu odvolacího soudu provedl podrobné dokazování a na základě zjištění, která z něho vyplynula, dospěl ke správnému právnímu závěru. Žalobce proti tomuto právnímu posouzení brojí zcela nepřiléhavě pouhým opakováním svých obecných argumentů, které činí po celou dobu řízení, aniž by je přes učiněné výzvy upřesnil a relevantně doložil.
29. K nároku na náhradu nákladů na zpracování znaleckého posudku Ing. Vladimírem Bernhardtem žalovaná uvedla, že obdobný přístup jako k požadovanému obhajnému, zaujímá žalobce i k právnímu závěru soudu I. stupně ohledně neúčelnosti nákladů na tento znalecký posudek, když soud I. stupně odstranil vady, které ve vztahu k tomuto nároku tížily jeho první rozsudek vydaný ve věci.
30. K nároku na poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním žalovaná uvedla, že žalobce ani určitě netvrdil, ani neprokázal, že by namítané řízení vyvolalo nějaké jeho společenské odsouzení, délka řízení byla shledána přiměřenou i odvolacím soudem, tudíž všechna tvrzení žalobce směřující k této skutečnosti jsou nevýznamná, žalobcem tvrzené úkory, respektive zásahy do jeho osobnostní sféry byly tvrzeny pouze obecně, nebyla prokázána příčinná souvislost mezi namítaným řízením a tvrzenými dopady do osobnostní sféry žalobce, konstantní judikatura pro přiznání satisfakce požadované z titulu nemajetkové újmy způsobené nezákonným rozhodnutím, respektive nezákonným trestním stíháním trvá na prokázání její existence na rozdíl od újmy způsobené v souvislosti s nepřiměřenou délkou řízení, která se presumuje, žalobci se ze strany žalované satisfakce za nezákonné trestní stíhání dostalo konstatováním porušení práva a poskytnutím omluvy.
31. Žalovaná navrhl, aby odvolací soud potvrdil rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný.
32. Odvolací soud při odvolacím jednání po doplnění dokazování rozhodnutími trestních soudů vydanými v předmětném trestním řízení předestřel, že znalecký posudek Ing. Bernhardta byl předmětem dokazování v předmětném trestním řízení, trestními soudy byl hodnocen, tyto z něj použily zjištění z něj získaná pro rozhodnutí ve věci. Žalobce ani žalovaná se k uvedenému nijak nevyjádřili.
33. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně z podnětu podaného odvolání včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (ust. § 212 a ust. § 212a, ust. § 214 odst. 1 o. s. ř.) a po doplnění dokazování podle ust. § 213 odst. 4 o. s. ř. rozsudkem OS ze dne 14. 1. 2014, sp. zn. [REDAKCE] usnesením Městského soudu v Praze ze dne 7. 5. 2014, sp. zn. [REDAKCE] a rozsudkem OS ze dne 28. 1. 2015, sp. zn. [REDAKCE] shledal odvolání žalobce částečně důvodným.
34. Z rozsudku OS ze dne 14. 1. 2014, sp. zn. [REDAKCE] odvolací soud zjistil, že žalobce byl uznán vinným z trestného činu předlužení, přičemž se trestní soud v odůvodnění svého rozhodnutí zabýval znaleckým posudkem předloženým obhajobou, a to znaleckým posudkem Ing. Bernhardta, činil k němu výhrady, nicméně za situace, kdy jiný znalecký posudek v trestním

řízení vypracovaný (posudek Ing. Císařové) rovněž neposoudil jako dostatečný a za situace, kdy závěry znalce Ing. Bernhardta a znalkyně Ing. Císařové se lišily a rozpor se nepodařilo odstranit ani jejich výsledkem, přikročil k ustanovení dalšího znalce Mgr. Leina, tento posudek rovněž hodnotil a hodnotil i následně obhajobou předložený znalecký posudek zpracovaný BENE FACTUM a. s.

35. Z usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 5. 2014, sp. zn. [redacted] odvolací soud zjistil, že rozsudek OS ze dne 14. 1. 2014, sp. zn. [redacted] byl v odsuzující části zrušen a věc vrácena OS k dalšímu řízení s tím, že žalobce proti rozsudku OS brojil odvoláním, v němž mimo jiné argumentoval i znaleckým posudkem zpracovaným Ing. Vladimírem Bernhardtem a znaleckým posudkem zpracovaným BENE FACTUM a. s., kdy se znalecký ústav ztotožnil se závěry znalce Ing. Bernhardta.
36. Z rozsudku OS ze dne 28. 1. 2015, sp. zn. [redacted] odvolací soud zjistil, že žalobce byl zproštěn návrhu na potrestání pro trestný čin předlužení, přičemž se trestní soud v odůvodnění svého rozhodnutí zabýval znaleckými posudky předloženými obhajobou, a to znaleckým posudkem Ing. Bernhardta a znaleckým posudkem zpracovaným BENE FACTUM a. s., trestní soud uvedl, že na základě kasačního rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 7. 5. 2014, sp. zn. [redacted] přikročil k ustanovení revizního znalce, a to Ústavu oceňování majetku při Ekonomické fakultě Vysoké školy báňské Technické univerzity Ostrava, jehož úkolem bylo provést revizi ke všem zpracovaným znaleckým posudkům (Ing. Císařové, Ing. Bernhardta, Mgr. Leina, znaleckého ústavu BENE FACTUM a. s.), přičemž revizní znalec učinil výhrady ve vztahu ke všem znaleckým posudkům, na základě revizního znaleckého posudku OS dospěl k závěru, že nelze jednoznačně dovodit, že by společnost [redacted] byla v rozhodné době předlužená (revizní znalecký posudek se tak ve výsledku shodl se znaleckými posudky předloženými obhajobou).
37. Odvolací soud po přezkumu napadeného rozsudku konstatuje, že soud I. stupně si pro své rozhodnutí, oproti nároku na náhradu nákladů na vyhotovený znalecký posudek Ing. Bernhardta, stran nároků na náhradu obhajného a na poskytnutí zadostiučinění z titulu nezákonného trestního stíhání opatřil dostatek důkazů, ze kterých čerpal správná a pro rozhodnutí o věci samé plně postačující skutková zjištění (vyjma trestní sazby, která žalobci hrozila, jakkoliv učinil správné zjištění pro jaký trestný čin byl žalobce stíhán) a takto zjištěný skutkový stav posoudil věcně správně i po stránce právní s citací pro věc přílehlavých ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. vztahujících se k institutům škody a přiměřeného zadostiučinění vzniklých z nezákonného rozhodnutí.
38. Odvolací soud stran odpovědnostního titulu, z něhož žalobce požaduje zbývající nároky na náhradu škody a poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu, opakuje, že nárok na náhradu škody, resp. poskytnutí zadostiučinění, způsobené zahájením trestního stíhání, které skončilo zproštěním obžaloby, je třeba posoudit jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, přičemž tímto nezákonným rozhodnutím je usnesení o zahájení trestního stíhání, respektive sdělení podezření (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1487/2001).
39. K nároku žalobce na úhradu obhajného odvolací soud odkazuje na své předešlé rozhodnutí vydané v tomto řízení, v němž citoval ust. § 31 odst. 1, odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. a dodává, že zvláštním předpisem, na něhož zákonná úprava odkazuje, je vyhláška č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Odvolací soud dále uvádí, že soud I. stupně tento nárok na náhradu majetkové

újmami posoudil v intencích předešlého rozhodnutí odvolacího soudu, kdy se zabýval jednotlivými spornými úkony právní služby obhájců žalobce z hlediska jejich účelnosti, kdy není důvodná odvolací námitka žalobce, že by soud I. stupně tyto hromadně (en bloc) nepřiznal z důvodu plurality obhájců žalobce (soud I. stupně neposoudil jako účelně vynaložené úkony učiněné obhájcem JUDr. Máchou od převzetí zastoupení 22. 7. 2014 do účasti na hlavním líčení 28. 1. 2015 vzhledem k tomu, že žalobce již měl v té době tři obhájce a v řízení nebylo prokázáno a žalobcem ani tvrzeno ničeho o jeho zvláštních schopnostech či dovednostech). Odvolací soud zcela souhlasí s názorem žalobce, že je věcí taktiky obviněného, jestliže do své obhajoby zakomponuje právní rady poskytnuté více obhájci, nicméně to neznamená, že by každý úkon učiněný více obhájci musel být vždy posouzen jako účelný, a to ať již sám o sobě či z hlediska plurality obhájců. Odvolací námitka žalobce, že soud I. stupně nemůže dovodit, že profesní zaměření generální praxe je důvodem k tomu, aby nebyla přiznána náhrada nákladů obhajoby dalších právních zástupců, pak není přílehlavá, když rozhodnutí soudu I. stupně stran nároku žalobce na úhradu obhajobního bylo založeno na posouzení toho kterého úkonu právní služby z hlediska jeho účelnosti, přičemž soud I. stupně se zabýval úkony právní služby i ve vztahu k jejich správnému účtování, když se u některých jednalo jen o úkon jediný (podání a jeho doplnění) žalovanou již uhrazený, ve vztahu k jejich správnému vyčíslení, když se u některých z nich jednalo jen o odměnu v poloviční výši či náhradu v rozsahu poloviční odměny, kdy tyto byly žalovanou ve správné výši uhrazeny.

40. K nároku na náhradu nákladů na zpracování znaleckého posudku Ing. Vladimírem Bernhardtem odvolací soud po dílčím doplnění dokazování dospěl oproti soudu I. stupně k odlišnému závěru stran účelnosti tohoto nákladu, když jak již avizoval při odvolacím jednání, znalecký posudek Ing. Bernhardta byl předmětem dokazování v předmětném trestním řízení, trestními soudy byl hodnocen, tyto z něj použily zjištění z něj získaná pro rozhodnutí ve věci, šlo o důkaz, jenž napomohl k výslednému zproštění žalobce návrhu na potrestání. Odvolací soud stran závěru účelnosti nákladů na zpracování znaleckého posudku Ing. Vladimírem Bernhardtem vychází z toho, že obvinění (obžalovaní) v trestním řízení nejsou zbaveni práva obstarávat a předkládat vlastní důkazy, s jejichž obstaráním (typicky v případě znaleckých posudků či odborných vyjádření) mohou být spojeny náklady, jež jinak v případě trestního řízení nese zásadně stát. Tyto náklady představují z pohledu zákona č. 82/1998 Sb. škodu toliko tehdy, pokud jsou účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu (ust. § 31 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb). Účelnost vynaložení takových nákladů lze pak ztotožnit s tím, že takto obviněným opatřené posudky či vyjádření byly provedeny v trestním řízení k důkazu, tedy je trestní soud na obhajobu přijal a současně napomohly k výslednému zproštění obžaloby obviněného, který takový posudek či vyjádření předložil. Obě tyto podmínky v případě znaleckého posudku Ing. Bernhardta splněny jsou, jak bylo prokázáno po doplnění dokazování odvolacím soudem. Pluralita žalobcem v dané věci předložených posudků z pohledu opodstatněnosti tohoto nároku právní význam nemá a ani nemá právní význam skutečnost, že orgány činné v trestním řízení opatřily rovněž znalecké posudky a trestní soud nakonec opatřil i posudek revizní, jehož závěry ve svém důsledku stvrdily námitky obhajoby.
41. Přiznaný úrok z prodlení z částky 60 500 Kč odpovídající nákladům na zpracování znaleckého posudku Ing. Bernhardtem je odůvodněn s odkazem na ust §§ 1968, 1970 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ust. § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku, veřejných rejstříků právnických a fyzických osob a evidence svěčenských fondů a evidence údajů o skutečných majitelích a stanovisko občanskoprávního a obchodního

kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, dle kterého má poškozený právo na úrok z prodlení ode dne následujícího po uplynutí lhůty šesti měsíců poté, kdy nárok na náhradu přiměřeného zadostiučinění uplatnil postupem podle ust. § 14 zákona č. 82/1998 Sb.

42. Lhůta k plnění byla odvolacím soudem stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř., když odvolacímu soudu je z jeho činnosti známo, že uvedená lhůta odpovídá technickoorganizačním podmínkám čerpání peněžních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná jako organizační složka státu řídí, přičemž o poskytnutí této lhůty žalovaná již ve svém vyjádření k žalobě požádala, tuto žádost odůvodnila a žalobce ničeho v tomto směru nenamítal.
43. K nároku na poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním odvolací soud uvádí, že neshledal pochybení soudu I. stupně při stanovení adekvátní formy zadostiučinění, když se se závěrem o dostatečnosti, adekvátnosti, samotného konstatování porušení práv žalobce z důvodu vydání nezákonného rozhodnutí, ztotožnil, a to i s přihlédnutím k žalovanou poskytnuté omluvě, přičemž ani on neshledal důvod pro přiznání zadostiučinění v penězích.
44. Po zhodnocení důkazů provedených soudem I. stupně, přičemž odvolací soud vycházel ze skutkového stavu zjištěného soudem I. stupně, odvolací soud uvádí, že zjištěný skutkový stav soud I. stupně správně vyložil. Odvolací soud rovněž sdílí úvahu soudu I. stupně, jakkoliv jím výslovně nezdůrazněnou, ohledně toho, že v dané věci nejde o vyvratitelnou právní domněnku vzniku nemajetkové újmy, naopak vznik nemajetkové újmy u titulu nezákonného rozhodnutí je oproti nemajetkové újmě z titulu nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce řízení nutno prokázat (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014). Je tak na žalobci, aby tvrdil a prokazoval existenci skutečností, které lze kvalifikovat jako porušení jeho práva a vznik nemajetkové újmy. V kladném případě je teprve pak namíste se zabývat formou a případnou výší zadostiučinění, přičemž břemeno tvrzení a důkazní je opět na žalobci ohledně intenzity nemajetkové újmy odůvodňující poskytnutí zadostiučinění v penězích.
45. Při stanovení formy či výše zadostiučinění je pak nutno vycházet především z povahy trestní věci, z délky trestního řízení a následků způsobených trestním řízením v osobnostní sféře poškozeného, přičemž soud přihlédne i k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namíste pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011).
46. Soud I. stupně v úvaze při stanovení formy (a případně výše) zadostiučinění správně vycházel ze tří základních kritérií, tj. povahy trestní věci, délky trestního stíhání a dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce, všechny tři rozebral, jakkoliv se stěžejně zabýval posledním z nich, a to dopady trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce. Jakkoliv soud I. stupně nabídl srovnání s rozhodnutími ve věci jiných poškozených osob žádajících zadostiučinění z titulu jejich trestního stíhání, bylo toto srovnání nadbytečné, neboť i odvolací soud dospěl ke stejnému závěru o adekvátní formě zadostiučinění, kdy není na místě zadostiučinění v penězích.
47. Co se týče povahy trestní věci, tou je závažnost trestného činu, pro který byl žalobce trestně stíhán, neboť ta zvyšuje intenzitu, s jakou trestně stíhaný trestní řízení negativně vnímá a související hrozba trestního postihu, tedy druh trestu a jeho výše. Rovněž do povahy trestní věci související se závažností trestného činu a hrozby druhu a výše trestu spadá případné společenské odsouzení. Žalobce byl trestně stíhán pro trestný čin ekonomického charakteru, nešlo o trestný

čin proti životu a zdraví či jiný trestný čin vzbuzující výrazné společenské odsouzení. Žalobci hrozil trest odnětí svobody v trestní sazbě šest měsíců až pět let, vzhledem k jeho bezúhonnosti lze těžko předpokládat, že by byl uložen při horní hranici trestní sazby. Újmu tak nelze považovat za obecně vyšší, ale dle odvolacího soudu nelze ani dovozovat újmu nijak nižší, a to vzhledem k předmětu obvinění, resp. povaze trestné činnosti, která souvisela s podnikáním žalobce.

48. Zásah do osobnostní sféry žalobce trval cca 2 roky a 4 a půl měsíce, nelze tak hovořit o tom, že by se jednalo o výrazně dlouhý zásah, na druhou stranu ale ani nebyl krátký (řádově jen v měsících). Jak již odvolací soud uvedl ve svém předešlém rozhodnutí, nesdílí úvahu žalobce, že je třeba připočíst i dobu prověřování, neboť tato fáze řízení nemusela skončit trestním stíháním a nadto vydání nezákonného rozhodnutí časově předcházela.
49. K dopadům trestního stíhání v osobnostní sféře žalobce pak odvolací soud uvádí, že žalobce sice vylíčil dopady v jeho osobnostní sféře, nicméně je neprokázal v příčinné souvislosti se svým trestním stíháním, přičemž na podkladě soudem I. stupně po provedeném dokazování prokázaných skutečností lze uzavřít, že žalobci vznikla jen určitá újma ztotožnitelná se subjektivními pocity frustrace a beznaděje, avšak nikoliv újma objektivizovaná, představovaná zásahem do jednotlivých osobnostních práv žalobce. Žalobce tvrdil, že příčinou jeho zdravotních potíží byl stres vyvolaný jeho trestním stíháním, nicméně příčinná souvislost mezi nezákonným trestním stíháním a stresem z něj plynoucím, jenž pak tedy měl být příčinou zdravotních potíží, nebyla žalobcem nade vše pochybnost prokázána. V této souvislosti opět odvolací soud opakuje (již uváděl ve svém předešlém rozhodnutí), že podle ust. § 101 o. s. ř. a ust. § 120 o. s. ř. je účastník povinen tvrdit pro rozhodnutí významné skutečnosti a k prokázání svých tvrzení označit důkazy. Oprávněnost tvrzení musí být postavena na jisto, nestačí připuštění možnosti či úvahy o pravděpodobnosti (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 6. 2. 2008, sp. zn. 21 Cdo 1508/2007). U žalobcem tvrzené ztráty zaměstnání (poškození pověsti žalobce v rovině pracovních aktivit) odvolací soud rovněž odkazuje na své předešlé rozhodnutí, kdy dospěl k závěru o absenci příčinné souvislosti mezi trestním stíháním žalobce a ušlým ziskem, jehož se žalobci mělo dostat právě ze zaměstnání, o něj měl z důvodu trestního stíhání přijít. Po provedeném dokazování učiněném soudem I. stupně pak ani nelze dospět k závěru, že došlo k poškození pověsti žalobce v rovině obchodních aktivit, kdy nadto sám žalobce připouštěl, že nadále podnikal, a to v zahraničí a právě proto žádal o povolení vycestovat. Pokud jde o tvrzený zásah v osobnostní sféře spočívající ve skutečnosti, že žalobce nemohl vycestovat, tak šlo ve skutečnosti o to, že musel trestní soud žádat o povolení k vycestování, to vždy ke své žádosti obdržel, a to jak ke dvěma pracovním cestám, tak i k cestě soukromé. Nadto tento stav trval po relativně krátkou dobu cca 1 měsíce a 3 týdnů. Konečně k dalším žalobcem tvrzeným dopadům v jeho osobnostní sféře, kdy mělo dojít k devastaci jeho rodinných vztahů (mělo dojít k narušení rodinného a soukromého života žalobce), odvolací soud odkazuje na zjištění učiněná soudem I. stupně, když k zásahu do rodinných vztahů vůbec nedošlo, k zprůtrhání přátelských vztahů také ne.
50. Odvolací soud tak rozhodnutí soudu I. stupně ve výroku o věci samé stran částky 60 500 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení ročně z této částky od 22. 2. 2016 do zaplacení podle ust. § 220 o. s. ř. změnil a žalobě vyhověl, jinak je jako věcně správné podle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil.
51. O náhradě nákladů řízení před soudem I. stupně odvolací soud rozhodl podle ust. § 224 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 2 o. s. ř., dle něhož měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, soud náhradu nákladů poměrně rozdělí (popřípadě vysloví, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo), ust. § 146 odst. 2 druhé věty o. s. ř., dle něhož byl-li pro chování žalovaného vzat zpět návrh, který byl podán důvodně, je povinen hradit náklady řízení žalovaný

a ust. § 151 odst. 3 o. s. ř., dle něhož účastníku, který nebyl v řízení zastoupen zástupcem podle ust. § 137 odst. 2 a který nedoložil výši hotových výdajů svých nebo svého jiného zástupce, přizná soud náhradu v paušální výši určené zvláštním právním předpisem. Paušální náhrada zahrnuje hotové výdaje účastníka a jeho zástupce; nezahrnuje však náhradu soudního poplatku.

52. Nákladům řízení před soudem I. stupně úspěšnější žalované v dané věci odpovídá částka ve výši 9 000 Kč představující třicet režijních paušálů dle ust. § 1 odst. 3 písm. a), b), c), f) vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu /podání ze dne 20. 12. 2016, 11. 10. 2017, 7. 11. 2018, odvolání ze dne 4. 11. 2019, podání ze dne 15. 1. 2020, 23. 3. 2020, 6. 4. 2021, 12. 5. 2021, 27. 5. 2021, účast při jednání soudu ve dnech 26. 9. 2017, 19. 12. 2017, 20. 3. 2018, 26. 6. 2018, 9. 10. 2018 (dva úkony), 3. 9. 2019, 10. 6. 2020, 26. 3. 2021, 25. 5. 2021, 29. 6. 2021, deset příprav účasti na jednání/ ve výši 300 Kč za úkon dle ust. § 2 odst. 3 cit. vyhlášky.
53. Ve věci úspěšnější žalované pak přísluší na náhradě nákladů řízení částka 8 141,40 Kč představovaná 90,46 % z jejích nákladů (9 000 Kč), když úspěch žalované činil 95,23 % předmětu řízení a úspěch žalobce 4,77 %. K tomuto poměru úspěchu a neúspěchu účastníků odvolací soud dospěl součtem tarifních hodnot žalobou uplatněných nároků (částka 7 305 085,50 Kč), přičemž u zadostiučinění jak z titulu nezákonného trestního stíhání, tak i z titulu jeho nepřiměřené délky vycházel z tarifní hodnoty 50 000 Kč (ust. § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu).
54. Žalobce byl úspěšný co do částky 140 986 Kč (obhajné žalovanou přiznané a uhrazené po uplynutí šestiměsíční lhůty počítané od uplatnění nároku), co do částky 96 800 Kč (náklad na znalecký posudek žalovanou přiznaný a uhrazený po uplynutí šestiměsíční lhůty počítané od uplatnění nároku), co do zadostiučinění za trestní stíhání (žalovaná poskytla zadostiučinění ve formě konstatování a poskytla omluvu po uplynutí šestiměsíční lhůty počítané od uplatnění nároku) a co do částky 60 500 Kč (náklad na znalecký posudek vyhotovený Ing. Bernhardtem). Žalobce tak byl celkově úspěšný co do součtu tarifních hodnot ve výši 348 286 Kč.
55. Žalovaná byla úspěšná co do částky 56 062,50 Kč (obhajné), co do částky 6 850 737 Kč (ušlý zisk) a co do zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení. Žalovaná tak byla celkově úspěšná co do součtu tarifních hodnot ve výši 6 956 799,50 Kč.
56. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 2 o. s. ř., dle něhož měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, soud náhradu nákladů poměrně rozdělí (popřípadě vysloví, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo), ve spojení s ust. § 151 odst. 3 o. s. ř., dle něhož účastníku, který nebyl v řízení zastoupen zástupcem podle ust. § 137 odst. 2 a který nedoložil výši hotových výdajů svých nebo svého jiného zástupce, přizná soud náhradu v paušální výši určené zvláštním právním předpisem. Paušální náhrada zahrnuje hotové výdaje účastníka a jeho zástupce; nezahrnuje však náhradu soudního poplatku.
57. Nákladům odvolacího řízení úspěšnější žalované v dané věci odpovídá částka ve výši 900 Kč představující tři režijní paušály dle ust. § 1 odst. 3 písm. a), b), c) vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu /vyjádření

k odvolání, účast při jednání odvolacího soudu, příprava účasti na jednání/ ve výši 300 Kč za úkon dle ust. § 2 odst. 3 cit. vyhlášky.

58. Ve věci úspěšnější žalované pak přísluší na náhradě nákladů odvolacího řízení částka 246,24 Kč představovaná 27,36 % z jejích nákladů (900 Kč), když úspěch žalované činil 63,68 % předmětu řízení a úspěch žalobce 36,32 %. K tomuto poměru úspěchu a neúspěchu účastníků odvolací soud dospěl součtem tarifních hodnot v odvolacím řízení projednávaných nároků (částka 166 562,50 Kč), přičemž u zadostiučinění z titulu nezákonného trestního stíhání vycházel z tarifní hodnoty 50 000 Kč (ust. § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu).
59. Žalobce byl úspěšný co do částky 60 500 Kč (náklad na znalecký posudek vyhotovení Ing. Bernhardtem).
60. Žalovaná byla úspěšná co do částky 56 062,50 Kč (obhajné) a co do zadostiučinění za nezákonné trestní stíhání, když žalobce setrval na požadavku na poskytnutí zadostiučinění v penězích poté, co mu byla adekvátní forma zadostiučinění přiznána. Žalovaná tak byla celkově úspěšná co do součtu tarifních hodnot ve výši 106 062,50 Kč.
61. Lhůta k plnění byla ve výroku o náhradě nákladů řízení stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř., když ke stanovení lhůty delší či plnění ve splátkách odvolací soud neshledal důvod.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně, jestliže rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o. s. ř.). Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Pouze proti výroku o náhradě nákladů řízení **není** dovolání přípustné (ust. § 238 odst. 1 písm. h/ o. s. ř.).

Praha dne 10. listopadu 2021

JUDr. Ludmila Petráková v. r.
předsedkyně senátu

Ema
Pithardová

Digitalní podpis Ema Pithardová
Děc c=CZ,2.5.4.97=NIREZ-00215560, o=MĚSTSKÝ
SOUK V PRAZE, ou=soudní odvolání, ou=12411,
o=Ema Pithardová, st=Pithardová,
givenName=Ema, serialNumber=P144847,
|||e=referent@soudni.kancelarie
Datum: 2021.12.20 15:11:27 +0100

Shodu s prvopisem potvrzuje Ema Pithardová.